

J. MURTOSAARI 1990 SAN DIEGO COMIC CONVENTION

2.-5.8. järjestettiin San Diegossa jo 21. kerran USA:n suurimmaksi mainostettu sarjakuvakonventio. Nelipäiväisten pippaloiden teematon ohjelmatarjonta oli jälleen niin runsas, ettei kaikkea mielenkiintoista ehtinyt millään seurata – muutama apulainen olisi ollut tarpeen!

T otuttuun tapaan kaikki päätapahtumat oli sijoitettu San Diego Convention and Performing Arts Centeriin, joka käsittää kaksi isoa näytelyhallia, useita pienempiä kokoustiloja ja suuren teatterin. Lisäksi paikalliset suuremmat hotellit osallistuivat tapahtumaan paitsi majoittamalla vieraita erikoishintaan, myös järjestämällä tiioihinsa palkintojenjako-, tanssi-, ym. juhlatilaisuuksia. Lähimmät elokuvateatterit pyörivät erikoisohjelmistona pelkkiä animaatioelokuviä koko konvention ajan.

Konvention ohjelma noudatti tuttuja linjoja: Paneelikeskusteluja, esitelmiä, piirtäjä/käsikirjoittaja-haastatteluja, työpajoja, roolipelejä, palkintojen jakoa, originaalipiirrosten näyttelyä ja huutokaupan, filmissä aamusta yöhön, sarjakuvanaamiaiset, ym.

Esitelmien ja paneelikeskustelujen aiheet vaihtelivat mm. amerikan mustien piirtäjien vaikeuksista hupieläinsarjakuvien erotiikkaan, huumeiden ja politiikan käsittelyyn sarjakuvissa ja sarjakuvien aikuistumiseen; onko se muuten kuin pelkkää seksiä ja väkivaltaa?

Konvention kunniavieraina olivat tänä vuonna **Harvey Kurtzman, Jack Kirby** ja **Will Eisner**. Eisneriltä kuulin tuoreimmat uutiset Suomen keväisiltä sarjakuvafestareilta, hyvin mies tuntui siellä viihtyneen.

Kunniavieraiden lisäksi paikalla oli toistasataa muuta piirtäjää ja käsikirjoittajaa, mm. sellaisia "aloittelevia kykyjä" kuin **Sergio Aragonese, Michael Kaluta, Moebius, Dave McKean, Grant Morrison, Hernandezin veljekset** ja **Dave Stevens**.

Suurimman osan piirtäjistä löysi heille varattua "piirtäjäpöytä" toisesta näyttelyhallista, jonne piirtäjille oli varattu pitkät jonot pöytiä nimikirjoitusten jakoa ja piirsooriginaalien myymistä varten.

Työpajoissa ammatti- ja kirjoittajat opastivat aloittelijoita sarjakuvien tekemisen saloihin ja töiden myymiseen kustantajille ja pukusuunnittelijat kertoivat naamiaisasujen valmistamisvaiheista. Myyntipöydät notkuivat herkuja uusista sarjiksista keräilykappaaleisiin, eurooppala-salumeista japanilaismangaan, originaalipiirroksiin ja kaikenlaisen sarjisaiheiseen leluhinkamaan. Muita myyntiartikkeleita olivat mm. roolipelit, animaatiofilmien originaalipiirroset, julisteet, videot, naamiaisasut mekkoinen ja kirveinen, taidekirjat ja pin-up -valokuvat, joita vähäpukiset mallitytöt signeerasivat kuolaavien fanien ympäröimänä.

Sarjakuvalehtien, originaalien, ym. hinnat vaihtelivat melkoisesti eri myyntipöydillä ja tottuneimmat sarjiskonventiohait odottelivatkin viimeisen päivän alennuksia ennen ostostensa aloittamista. Amerikkalaiseen tyyliin sarjakuvalehtiä kun ei osteta kahta tai kolmea kappaletta vaan kaksi tai kolme *palvilaatikoilista* samalla kertaa!

Palkintoja ja kieltoja

Tänä vuonna San Diegossa jaettiin kolmenlaisia palkintoja: Inkpot Award käsikirjoittaja **Grant Morrisonille** ja piirtäjille **Ken Steacy, Charles Vess** ja **Rick Sternbach** sekä luudalle eri kustantajien edustajia.

Lupaavimman uuden piirtäjän Russ Manning-palkinnon vastaanotti **Daniel Brereton** *The Black Terror* -sarjastaan ja Bob Clampett Humanitarian Award myönnettiin **Sergio Aragoneseille**.

Mielenkiintoista Daniel Breretonissa on, että hän kuuluu niihin uusiin piirtäjiin, jotka tekevät nelivärisiä, maalaustekniikalla toteutettuja Bill Sienkiewiczin J.Muth-Kent Williams-Dave McKean -tyylin sarjakuvia.

Kierroksellani läpi USA:n tärkeimpien kustantajien esittelytiloissa toisessa näyttelyhallissa kuulin, että kyseinen tyyli myy sarjakuvia USA:ssa erittäin hyvin. Disneyt lukuunottamatta kaikki kustantajat halusivatkin löytää lisää saman tyylin omaavia piirtäjiä ja takoa, kun rauta on kuumaa.

Kustantajakerrokselta jäi käteeni hyvin vähän mitään uutta, mutta mielenkiintoisimmat uutiset ovat Disneyn avaus aikuisempien seikkailusarjojen kustantamiseen Hollywood Comics -nimisen tytäryhtiön toimesta ja Starwatcher Graphicsin suunnitelmia teettää Moebiuksen piirtämästä *Jerry Corneluksen Ilmaviis Autotalli* -sarjasta koko illan animaatioelokuva, joka mahdollisesti toteutetaan neuvostoliittolais-amerikkalaisena yhteistyönä! Filmin storyboard on jo piirretty.

Vaikka nelipäiväinen tapahtuma vetikin yleisöä paikalle kaikkiaan noin 12000 maksanutta henkeä, olivat yleisömäärät esitelmissä, ym. tilaisuuksissa naamiaisista ja palkintojen jakoa lukuunottamatta samaa luokkaa kotoisten sarjisfestareidemme yleisömäärien kanssa. Sarjakuvakansa paarusi lähinnä myyntipöytien ja kustantajien esittelytilojen ympärillä hamuten yhä lisää sarjakuvalehtiä jo sekä vääranä retuuttamiinsa ylitsepursuaviin pussukoihin ja nysyköihin.

Kaukoidän ihmeitä

Japanilaisen sarjakuvan hyökyäalto USA:n markkinoille kasvaa jatkuvasti paitsi englanninkielisten käännösten osalta, myös alkukielisen mangan maahantuontina selaisenaan. Myytävien sarjojen aiheet vaihtelevat lasten söpöähmoista kovaan pornoon ja animaatiofilmien sarjakuvaversioihin, nuorisolle suunnattujen seikkailu- ja romanssarjojen muodostaessa tarjonnan rungon.

Uusimmat näille markkinoille pyrkivät yrittäjät ovat taiwanilaiset China Times Publishing Company ja Rock Communications, joiden edustajat olivat San Diegossa haistelemassa tuulia ja tietoen esittelemässä sarjakuviaan amerikkalaisyleisölle. Hong Kongilaisen Jademan Comicsin tapaan yhtiöiden lähitulevaisuuden suunnitelmissa on käännättä taiwanilaisia sarjoja englanniksi ja saada tukeva jalansija USA:n markkinoilta.

Kovasti japanilaisvaikuttajien sarjojen aiheet liikkuvat pääasiassa miekkataistelujen ja huumorin ympärillä.

Rock Communications aloitti myös MAD-lehden kiinalaisen version julkaisemisen tänä vuonna Kiinan MADin päätoimittaja **Ason Chen** kertoi, että japanilaisen tuontisarjakuvan vastapainoksi Kiinan markkinoille tarvittiin jotain uutta: huumorisarjakuvalehtenä MAD vaikutti helpoimmalta vaihtoehdolta totuttaa lukijat länsimaiseen sarjakuvaan.

Kiinan MADia on tähän mennessä julkaistu viisi numeroa. Lehden vastaanotto on ollut hyvää, vaikka lukijoilla on ollut välillä vaikeuksia niellä länsimaista huumoria. Kulttuurieron kaventamiseksi n.20% kiinan MADin jokaisen numeron sisällöstä on kotimaista tuotantoa, kuten myös kolme lehden viidestä kansikuvasta.

Taiwanissa piirtäjien suurimmat vaikutteet tulevat Japanista. Aloittelevien piirtäjien tie on siellä yhtä ohdakkeinen kuin muuallakin maailmassa: vain nimipiirtäjät pystyvät hankkimaan leipänsä sarjakuvia tekemällä.

Rock Communications oli tuonut San Diegohon muutamia Taiwanin parhaista piirtäjistä, jotka ahkerasti ja ujon tuntuksina kirjoittelivat nimmareita ja piirsivät hämmästyttävän nopeita luonnoksia utolaille amerikkalaisfanille.

Manga on jo juurtunut Atlantin tälle puolelle, mutta tulevaisuus näyttää, onko muilla ulkomaalaisilla kuin japanilaisilla mitään asiaa yhä kiristävän kilpailun turvottamille USA:n sarjismarkkinoille.

Animaation iloa

San Diegossa olisi sarjakuvien sijasta voinut helposti keskittyä pelkästään animaatiofilmien maailmaan. Konvention elokuvatarjonnan kolmannes sisälsi

piirrettyjä **Tex Averyn** parhaista *Heavy Metalin* ja *Prinsessa Ruuseeseen*.

Japanilaisille animaatioille oli pyhitetty aivan oma ohjelmistonsa, jonka päivittäisen, keskimäärin 12-tuntisen tarjonnan läpikäyminen olisi tähnyt kenestä hyvänsä alan pienoisen asiantuntijan pikavauhdilla. Kuten japanilainen sarjakuva, animaatiofilmitkin näyttävät löytäneen oman, aitati laajenevan yleisönsä USA:ssa. Kuvaavaa tilanteelle on, että Disneyn ja Sullivan Bluth-studioiden lisäksi animaatiofilmyhtiöiden esittelytiloista löytyi lähinnä japanilaisia maahantuontifirmoja.

Piirrettyjen katselun ja alan esitelmien lisäksi saattoi videonauhalla seurata, kuinka piirrosfilmi valmistetaan ja alan kirjallisuus, originaalipiirroset ja maalaukset ja tietenkin itse piirro-

selokuvat leivät kauppansa. Sullivan Bluth-studiot olivat tuoneet paikalle joukon taiteilijoita, joilta saattoi heidän työskentelynsä ohessa kysellä alaan liittyviä kysymyksiä.

Kaikkiaan San Diegon konventiona jäi miellyttävän täyteläinen ja leppoisa muisto. Rahoilleen (\$40,-/4 päivää) sai täyden vastineen, ohjelmat pysyivät tiukasti aikataulussa, yhteistyö pelasi niin järjestäjien kuin yleisönsä kesken eikä suuresta yleisömäärästä huolimatta minkäänlaisia häiriöitä sattunut koko konvention aikana. Paikalle tultiin nauttimaan ja viihtymään.

Ensi vuonna San Diegon pippalot järjestetään 4.-7.7. uudessa Convention Centerissä, entistä suuremmissa tiloissa entistä laajemmalla ohjelmistolla itsenäisyysviikonlopun kunniaksi!!!!

San Diegon konventioon pyrkivä samalla puoli tuntia ennen ovien avaamista.

